

Sygn. akt: I C 1298/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Krośnie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Gałuszka
Protokolant:	Monika Bożek

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2017 r. w Krośnie

sprawy z powództwa **A. G.**

przeciwko **(...) S.A. w W.**

o zapłatę kwoty 40.000,00 zł

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda **A. G., PESEL (...)**, kwotę **40.000,00 zł** (czterdzieści tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 lutego 2016 r. do dnia zapłaty,

II. kosztami postępowania obciąża stronę pozwaną,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6.817,00 zł (sześć tysięcy osiemset siedemnaście złotych) tytułem kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 1298/16

Uzasadnienie

wyroku z dnia 8 marca 2017 r.

Powód A. G. złożył do Sądu Rejonowego w Krośnie pozew o zasądzenie na jego rzecz od (...) S.A. w W. kwotę 40.000,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 27 lutego 2016 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia oraz zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu podniósł, że w dniu 11 listopada 2004 r. w K. A. K., kierując pojazdem marki L. - Ż. o numerze rejestracyjnym (...), potrafił na oznakowanym przejściu dla pieszych jego matkę S. G., w wyniku którego poniosła śmierć. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Wyjaśnił, iż domagał się od ubezpieczyciela zapłaty kwoty 70.000,00 zł, lecz strona pozwana wypłaciła mu jedynie 5.000,00 zł. Zaznaczył, że to zdarzenie zmieniło jego życie, bowiem był pierworodnym synem zmarłej S. G., był emocjonalnie z nią związany, mógł liczyć na jej pomoc i wsparcie. Jego zdaniem, żądanie przyznania mu zadośćuczynienia w omawianej wysokości uzasadnia to, że skutek śmierci matki doszło do naruszenia jego dób osobistych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 24 czerwca 2016 r., sygn. akt I Nc 959/16, Sąd Rejonowy w Krośnie nakazał stronie pozwanej, aby zapłaciła powodowi kwotę 40.000,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz kosztami postępowania (k. 29).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, w którym to strona pozwana zaskarżyła nakaz w całości, domagała się oddalenia powództwa i zasądzenia od powoda kosztów procesu, zarzucając, że wysokość świadczenia dochodzonego pozvem jest nadmiernie wygórowana (k. 33 – 36).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 listopada 2004 r. w K. kierujący samochodem marki L. A. K., któremu ochronę ubezpieczeniową w zakresie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych udzieliła strona pozwana, potrącił na oznakowanym przejściu dla pieszych matkę powoda – S. G., która w wyniku doznanych obrażeń ciała zmarła w dniu 23 listopada 2004 r. w czasie leczenia szpitalnego. W dacie śmierci matki powód mieszkał ze swoją rodziną. Często matkę odwiedzał, bowiem był z nią bardzo mocno związany. Przede wszystkim był najstarszym jej synem, ona mu pomagała przez całe życie, m.in. w opiece nad najstarszą córką. Ich stały kontakt polegał na wzajemnym odwiedzaniu i świętowaniu w okresach Ś. i przy innych okazjach.

Śmierć matki powód bardzo mocno przeżył, zamknął się w sobie. Do chwili obecnej nie jest w stanie wspominać tego czasu. Nie miał gdzie iść po śmierci matki, a przyzwyczajony był matkę często odwiedzać. Cierpiał i odwiedzał matkę na cmentarzu, czyni to do chwili obecnej. Podczas obecności na sali rozpraw w trakcie słuchania świadków nie mógł zapanować nad swoimi emocjami. Matka niczego mu nie odmawiała, miał z nią lepsze relacje niż z ojcem. Była wsparciem dla jego córki, nawet wtedy, kiedy jego córka studiowała. Organizowała Ś. i tradycyjnie zapraszała do siebie całą rodzinę. Do dnia dzisiejszego powód nie może pogodzić się ze śmiercią matki, bowiem odeszła nagle, dzień wcześniej odwiedziła nawet jego córkę. Była przede wszystkim zaradna. Powód nie leczył się psychiatrycznie ani nie odwiedził psychologa po śmierci matki, tłumił ból w sobie.

/dowody: zeznania świadków: J. G. – k. 94 – 94v., M. H. – k. 95 – 95v.; akta szkody nr PL (...) – k. 59 – 82; zeznania powoda – k. 95v./

W dniu 27 stycznia 2006 r. powód reprezentowany przez (...) Centrum (...) zgłosił swoje roszczenie wobec strony pozwanej z tytułu zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią matki, żądając z tego tytułu zapłaty kwoty 75.000,00 zł. Żądanie zostało uwzględnione w części, tj. w wysokości 5.000,00 zł.

Dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, Sąd uznał za wiarygodne w pełni zeznania powoda. Dotyczyły one związku powoda z jego matką od dzieciństwa oraz krzywdy, bólu i cierpienia, jakich doznał po śmierci matki. Jego opis relacji łączącej go z matką w zestawieniu z jego emocjonalnym zachowaniem na sali rozpraw oraz z zeznaniami świadków dały podstawę do stwierdzenia, że nie są one wyolbrzymione, ale obiektywne. Pozostają spójne i logiczne, jak wspomniano wyżej z zeznaniami świadków. Sąd przeprowadził także dowód z dokumentów w postaci akt szkodowych, autentyczność dokumentów nie była kwestionowana przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 448 k.c., w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro zostało naruszone odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, sąd może przyznać najbliższemu członkowi rodziny zmarłego zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c., także wtedy, gdy śmierć nastąpiła przed dniem 3 sierpnia 2008 r. wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia. W ocenie Sądu Najwyższego członkowie najbliższej rodziny zmarłego poszkodowanego może zostać zasądzone zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy osoba ta faktycznie takiej krzywdy doznała na podstawie stosownych przepisów prawa, również wtedy, gdy śmierć poszkodowanego nastąpiła przed datą wejścia w życie i

obowiązania art. 446 § 4 k.c. (3 sierpnia 2008 r.), który obecnie wprost taką możliwość przewiduje (wyrok SN z 14 stycznia 2010 r., IV CSK 307/09 i Uchwała z 22 października 2010 r., III CZP 76/10).

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłaty określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Bezspornym między stronami był fakt odpowiedzialności za skutki wypadku z dnia 15 listopada 2004 r. pozwanego (...) S.A. w W.. Dlatego też stroną pozwaną na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. obciąża obowiązek wypłaty na rzecz powoda zadośćuczynienia za doznaną przez niego krzywdę związaną z utratą osoby najbliższej, czyli matki. Śmierć matki powoda spowodowała utratę przez powoda dobra w postaci więzi rodzinnych z najbliższą mu osobą. M.-prawna podstawa odpowiedzialności strony pozwanej zawarta jest w treści art. 822 k.c. oraz w przepisach art. 9, art. 13 ust. 2 i art. 19 Ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.).

Zważywszy na rozmiar krzywdy doznanej przez A. G. w wyniku zachowania osoby ubezpieczonej u strony pozwanej, Sąd uznał, że odpowiednią kwotą zadośćuczynienia przysługującego mu będzie kwota 45.000,00 zł. Przeprowadzone w sprawie dowody, w tym zeznania świadków, dają podstawę do stwierdzenia, że w dacie śmierci matka powoda pomimo posiadania przez niego własnej rodziny była dla niego osobą, która od dziecka była jego oparciem i ciągle obecna w jego życiu. Powód był mocniej związany z matką niż z ojcem. Nadto po śmierci matki powód pozostał bez rodziców, bo ojciec zmarł wcześniej.

Zwrócić uwagę należy na fakt, iż matka powoda nie zmarła w dniu zdarzenia, tylko zmarła w szpitalu po kilku dniach. Ten okres był bardzo ciężki dla powoda i dla całej rodziny. Znamiennym jest również fakt, że powód nadal odczuwa skutki zdarzenia, emocjonalnie zachowuje się na wspomnienie o zmarłej tragicznie matce, czego przykładem było jego zachowanie na sali rozpraw podczas zeznań świadków i podczas składania własnych zeznań.

Oceniając, jaka suma jest odpowiednia tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną naruszeniem dóbr osobistych, jakimi są więzi rodzinne, Sąd miał na uwadze rodzaj dobra, które zostało naruszone oraz charakter, stopień nasilenia negatywnych doznań u powoda, a także ujemnych przeżyć psychicznych. W sprawie takiej jak przedmiotowa, okolicznościami, które wpływają na wysokość świadczenia przewidzianego w treści art. 448 k.c., są bowiem m.in. dramatyzm doznań osób bliskich zmarłego, poczucie osamotnienia, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany ze śmiercią osoby najbliższej, rola, jaką w rodzinie pełniła osoba zmarłego, rodzaj i intensywność więzi pokrzywdzonego ze zmarłą oraz wystąpienie zaburzeń będących skutkiem odejścia (wyrok SA w Gdańsku z dnia 24 sierpnia 2012 r., V ACa 646/12). Ustając wysokość świadczenia Sąd miał na uwadze nadto orzeczenia Sądu Najwyższego wskazujące na to, że wysokość zadośćuczynienia musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość (np. wyrok SN z 26 lutego 1962. IV CR 90/61, wyrok z 13 grudnia 2007 r., I CSK 384/07). Strona pozwana dotychczas spełniła na rzecz powoda świadczenie w wysokości 5.000,00 zł, dlatego też do zasądzenia pozostała jeszcze kwota 40.000,00 zł.

Nadto Sąd pragnie zwrócić uwagę na to, iż w swoich rozważaniach przychylił się do stanowiska strony powodowej wyrażającej twierdzenie, iż w realiach niniejszej sprawy opinia biegłego z zakresu psychologii nie mogła stanowić podstawy ustaleń faktycznych istotnych dla prawidłowego zastosowania przepisów prawa materialnego, stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, bowiem przepis art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. nie wiąże wystąpienia krzywdy ze szkodą ujętą w kategoriach medycznych czy psychologicznych. W przedmiotowej sprawie, zdaniem Sądu, istotne jest to, że na skutek przedmiotowego zdarzenia zginęła matka powoda, z którą pozostawał w bliskich relacjach, która była dla niego osobą bardzo bliską, zaradną, utrzymującą całą rodziną za na zasadzie tradycjonalizmu. Nie ma znaczenia przy tym fakt, że matka powoda w chwili śmierci miała 72 lata – czym innym jest śmierć z przyczyn naturalnych, a czym innym jest śmierć nagła, której powód się nie spodziewał i która wywarła na nim piętno, które utrzymuje się do dnia dzisiejszego.

W dzisiejszej rzeczywistości nie ma przeszkód w korzystaniu z pomocy psychologicznej jednak w 2004 r. nie należało do zwyczaju korzystanie z pomocy psychologa nawet i w czasie, kiedy osoby doznawały krzywdy w związku z utratą osób najbliższych. Dlatego też Sąd wziął pod uwagę powyższe i pominął dopuszczony dowód z opinii biegłego psychologa. Hipotetycznie można jedynie stwierdzić, że gdyby nawet w życiu powoda po zdarzeniu związanym ze śmiercią matki zaszły jeszcze inne traumatyczne wydarzenia, to i tak wysokość zadośćuczynienia z tytułu krzywdy poniesionej po śmierci matki Sąd określa na kwotę 45.000,00 zł. Pomimo nieprzeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, Sąd ustalił – na podstawie zebranego materiału dowodowego – stopień krzywdy poniesionej przez powoda i ocenił, że krzywdę tę skompensuje zasądzona kwota 45.000,00 zł.

Zasądzając odsetki ustawowe za opóźnienie od należności głównej od dnia 27 lutego 2016 r. Sąd kierował się treścią art. 455 k.c., zgodnie z którym w przypadku zobowiązań bezterminowych (a do takich zalicza się zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia) dłużnik popada w opóźnienie po wezwaniu go do spełnienia świadczenia przez wierzyciela. Reguła wynikająca z tego przepisu ulega modyfikacji w odniesieniu do świadczeń przysługujących poszkodowanemu od zakładu ubezpieczeń. Jak wynika z przepisu art. 817 k.c., a także powołanej wcześniej ustawy z 22 maja 2003 r., ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia złożenia przez poszkodowanego zawiadomienia o szkodzie chyba, że wyjaśnienie we wskazanym terminie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń lub wysokości odszkodowania okaże się niemożliwe. W takim przypadku powyższy termin ulega wydłużeniu (wyrok z 22 lutego 2007 r., I CSK 433/06).

W okolicznościach sprawy uznać należy, że strona pozwana popadła w opóźnienie ze spełnieniem świadczenia z tytułu zadośćuczynienia po upływie 30 dni od daty, w jakiej A. G. zażądał wypłaty na jego rzecz zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. Strona pozwana miała możliwość ustalenia w toku postępowania likwidacyjnego rzeczywistej wysokości szkody osobowej.

Orzeczenie o kosztach procesu znajduje oparcie w treści art. 98 § 1 k.p.c. Na koszty składają się następujące należności: 2.000,00 zł tytułem opłaty należnej od pozwu, 4.800,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego i 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Sędzia:

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda i pełnomocnikowi pozwanego.

2. K.. 14 dni.

K., dnia 29 marca 2017 r.